

DZIENNIK POMORSKI

Przedpłata:

W ekspedycji miesięcznie	2.20 zł.
Z odnośnikiem miesięcznie	2.30 zł.
W agencjach miesięcznie	2.30 zł.
Przez pocztę już z odnośnikiem	2.53 zł.

W razie wypadków spowodowanych siłą wyższą, przeszkód w zakładzie, strajków i t. p. wydawnictwo nie odpowiada za dostarczenie pisma, a abonenci nie mają prawa domagania się niedostarczonych numerów.

Redakcja i Administracja: Chojnice, ul. Człuchowska 13.

Pocztowe konto czekowe 201 032

Konto bankowe: Bank Powiatowy, Chojnice.

Miejska Kasa Oszczędności, Chojnice.

Tel. 44 Adres telegr. „Dziennik Pomorski“. Skryt. poczt. 33

Chojnice, niedziela 8 listopada 1925 r.

Ogłoszenia:

Ogłoszenia na stronie 6-lam od wiersza piąt. lub jego miejsca 10 groszy — Rekl. za tekst wiersz 3-lam 20 groszy — Ogłoszenia skomplikowane z zastrzeżeniem miejsca oraz z nieczytelnym rękopisem przy każdym poszczególnym wypadku 20% nadwyżki. Ogłoszenia z innych krajów płatne tylko w walucie tychże. Za terminowy druk ogłoszeń administracja nie odpowiada.

Ogłoszenia przyjmuje się do godz. 9 przed poł.

Awantury w Sejmie.

W Sejmie toczyły się bardzo ożywione obrady nad poprawkami Senatu poczynionymi nad ustawą o reformie rolnej.

„Wyzwolenie“ stawiało ciągle wnioski o imienne głosowanie, przyczem dochodziło do ostrej wymiany słów.

Marszałek stwierdził, że kilku posłów oddało podwójne kartki z nazwiskami.

Kiedy przyjęto poprawkę postanawiającą, że majątkom, posiadającym gorzelnie, krochmalnie lub płatkarnie pozostawia się obszar do 350 ha a majątkom prowadzącym produkcję buraków cukrowych łączny obszar do 700 ha, na ławach „Wyzwolenia“ wybuchła wrzawa i bicie w pulpity.

Po dwukrotnym upomnieniu zostali przywołani do porządku i zapisani do protokołu posłowie: Smoła, Seib i Wyrzykowski. Wskutek wrzawy panującej na ławach „Wyzwolenia“, marszałek uznał niemożność

dalszego głosowania, wobec czego zarządził półtrogodzinną przerwę, w czasie której zwołany został konwent seniorów.

Po przerwie i ucieszeniu się Wyzwoleńców, rozpoczęły się dIALOGI między Wyzwoleniem a centrum i prawicą.

Poseł Manterys (ZLN) w stronę Wyzwolenia: „No, lobuzy, odrabiajcie swoje djety, Polska na was patrzy!“ Wrzawa trwała przez czas dłuższy.

Poseł Putek (Wyzw.) w stronę jednego z posłów prawicy: „Każde nasze stuknięcie w pulpity, to jeden złoty mniej majątku prawicy“. Pos. Wyrzykowski dorzucił: „A tysiąc głosów więcej przy wyborach dla nas!“ Słowa posła Wyrzykowskiego wywołują śmiech i różne docinki na ławach prawicy i centrum.

W końcu marszałek ogłosił, że stosownie do uchwały konwentu seniorów przerywa obrady.

Sprawy polityczne.

Wojna domowa w Chinach.

Wiadomości nadchodzące z Chin są bardzo sprzeczne. Zdaje się jednak, że „chrześcijański generał“ Fen-Yu Hsiang przyłączył się do koalicji, na której czele stoi Ou-Pei-Fou i wypowiedział wojnę marszałkowi Chang-Tso Linowi.

Niemcy odzyskują Togo.

Angielskie koła, zbliżone do Ligi Narodów, są zdania, że Niemcom należy powierzyć mandat nad kolonią Togo, sprawowany od czasu wojny światowej przez Francję i Anglię.

W sprawie sojuszu Małej Ententy.

Między Czechosłowacją, Rumunią i Jugosławią odbywa się żywa wymiana zdań w sprawie zwołania konferencji małej ententy, która odbyć się ma w najbliższym czasie. Bezpośrednim powodem zwołania konferencji są sprawy związane z traktatem w Locarno i zabezpieczeniem granic. Drugim powodem to polityka gospodarcza małej ententy, która ma pójść w kierunku ekonomicznego zbliżenia organizmów gospodarczych małej ententy.

Skaandal wśród nacjonalistów niemieckich.

Policja berlińska aresztowała 9 przywódców organizacji nacjonalistyczno wojskowej „Frontbann“ (straż przednia.)

Narazie sądzono, że aresztowania te były spowodowane niezachowaniem przepisów w sprawie towarzystw, obecnie jednak wyszło na jaw, że przyczyna ich była inna. Przewodniczącym organizacji, kapitan Roehring, który był berlińskim przedstawicielem Ludendorffa, oraz jego pomocnicy dopuszczali się przestępstw przeciw moralności, przewidzianych znany 175 paragrafem pruskiego kodeksu karnego.

Podpisanie traktatu niemiecko-włoskiego.

Premjer włoski, Mussolini i ambasador niemiecki w Rzymie, von Neurath, podpisali traktaty włosko-niemiecki: handlowy i morski. Oba traktaty są oparte na zasadzie największego uprzywilejowania.

Komunikacja kolejowa niemiecko-rosyjska.

Jedną z pierwszych skutków podpisania traktatu handlowego niemiecko-rosyjskiego, będzie podjęcie w najbliższej przyszłości bezpośredniej komunikacji kolejowej między obu państwami.

Sprawy polskie.

II-ga Akademicka Ogólno-krajowa Loteria „Tygodnia Akademika“.

Cena losu 50 groszy. Każdy, kto wyciągnie los z numerem rzymskim, może wygrać dodatkowo, poza jednym z niżej wymienionych fantów, jako premję: nowy luksusowy samochód marki Citroën, lub parę rasowych koni z powozem i uprzężą, które będą rozlosowane przez Radę Naczelną Pomocy Młodzieży Akademickiej w Warszawie w ostatnim dniu loterii.

Wykaz fantów: Koń, krowa, rower, zegar, maszyna platerowana do kawy, aparat fotograficzny, maszyna ręczna do szycia, teka skórzana, duża lalka porcelanowa.

Ten, kto wyciągnie los z numerem rzymskim, wygra jeden z wymienionych przedmiotów, a który fant padnie na jego numer, wykaże dodatkowe publiczne losowanie o godz. 5. w dn. 15 listopada 25 r. Sprzedaż losów odbywa się w lokalach oznaczonych plakatami. Komitet Wykonawczy.

Wiadomości kościelne.

Paryż.

Jako najprawdopodobniejszych kandydatów na stanowisko nuncjusza papieskiego w Paryżu wymieniają Msgr. Maglione, nuncjusza w Szwajcarii i Msgr. Gasparri, nuncjusza w Rio de Janeiro.

Bank Polski a Grabski.

Rada Naczelna Banku Polskiego, po przeprowadzeniu dyskusji nad zyciem gospodarczym kraju, uznała, że jednym z najgłówniejszych powodów naszego przesilenia jest dotychczasowe stosowanie kredytów

Nawet najzasobniejszy przemysłowiec zmuszony był zaspokoić swe potrzeby trzymiesięczną pożyczką wekslową, których w obrotach znalazła się niezliczona ilość, bez najmniejszej możności ich częściowej spłaty. Zamienić należy te weksle na obligi długoterminowe. Zabezpieczenie hipoteczne staje się więc obecnie koniecznością.

Jezeli pożyczka zagraniczna zostanie obrócona

na zaspokojenie potrzeb kredytów długoterminowych, to nadzieje w niej pokładane są najzupełniej usprawiedliwione.

Niezależnie od tego Rada Naczelna Banku Polskiego uważa za konieczne zmniejszenie budżetu państwowego, budżetów samorządowych i wogóle wydatków we wszystkich działach administracji.

Ciekawa rzecz, co powie p. Grabski na to orzeczenie Rady Naczelnej Banku Polskiego. Stanowisko Banku Polskiego oznacza bowiem ni mniej ni więcej, jak napiętnowanie polityki skarbowo-gospodarczej p. Grabskiego.

Nieudały zamach na Mussoliniego.

Od pewnego czasu policja włoska otrzymywała wiadomości o czynionych przygotowaniach do zamachu na prezesa rady ministrów Mussoliniego, w ostatnich zaś dniach otrzymano potwierdzenie, że zamach ma być dokonany w czasie uroczystości, związanych z obchodem rocznicy zwycięstwa pod Vittorio Veneto.

Policja rzymska wkroczyła do jednego z pokoi hotelu „Dragoni“, położonego tuż obok pałacu Chigi, siedziby ministerstwa spraw zagranicznych. W pokoju tym zastano byłego deputowanego opozycji Zaniboniego w chwili, gdy miał on już wszystko przygotowane do wykonania zbrodniczego zamachu.

Równocześnie w Turynie aresztowano generała w rezerwie Ludwika Capello, który przygotowywał się do wyjazdu zagranicę. Obu aresztowanych oddano władzom sądowym.

Wszystkim prefektom policji wydano rozkaz natychmiastowego zamknięcia wszystkich łóż masonskich.

Rząd nakazał rozwiązanie stronnictwa socjalistów zjednoczonych. Zarządzenie to dotyczy zarówno siedziby centralnej, jak i poszczególnych sekcji. Wiadomość o wykryciu przygotowań do zamachu na Mussoliniego wywołała w całych Włoszech wielkie wzruszenie.

Mussolini wysłał do wszystkich prefektów okólnik, wzywający ich do zapobiegania wszelkim gwałtom. Zarząd partii faszystowskiej wydał do wszystkich faszystów włoskich rozkaz, aby powstrzymać się od gwałtów względem przeciwników.

Mussolini otrzymał wiele telegramów gratulacyjnych.

W całych Włoszech odbyły się radosne manifestacje z powodu ocalenia Mussoliniego.

Według doniesień pism, wśród ostatnio aresztowanych znajduje się również redaktor pewnego dziennika ludowego.

Nowe zbrojenia Niemiec.

Ktoby sądził, że po układach locarniejskich państwa europejskie przestaną się zbroić, ten myliłby się grubo.

Z Berlina donoszą, że rząd niemiecki zamówił w wielkich zakładach metalowych Rheinische Metallfabrik wielkie ilości dział, karabinów i amunicji dla armji i floty Rzeszy. Na poczet tych zamówień wypłacono fabryce 11 milj. marek.

Niemieckie gazety socjalistyczne, które podają te szczegóły do wiadomości, zauważają ironicznie, że rząd powinien zamówienia te finansować w dyskretny sposób, bo tym sposobem daje komisji rozbrojeniowej gotowy materiał do ręki.

Tak, tak, Locarno Locarnem, a wojna wojną.

Roszczenia majątkowe Wilhelma II.

Z Berlina donoszą, że rząd pruski rozpoczął rokovania z pełnomocnikami prawnymi Wilhelma Gadtliwego w sprawie likwidacji roszczeń majątkowych, z którymi Wilhelm występuje wobec rządu pruskiego.

Eksceszar domaga się dożywotniej renty w wysokości 10 milionów marek rocznie, podczas gdy rząd pruski ofiaruje mu tylko 5 milj. oraz dochody z niektórych majątków cesarskich.

Przy tej sposobności niemieckie gazety socjalistyczne obliczają, że rząd pruski od roku 1919 przekazał Wilhelmowi do Holandji 70 milj. marek złotych oraz wysłał do Holandji 100 wagonów mebli, kosztowności, obrazów, będących ozdobą dawnych zamków cesarskich.

Lecz to wszystko byłemu cesarzowi niemieckiemu za mało; stawia on ciągle nowe żądania dowodząc, że trudno mu żyć w obecnych warunkach.

Powiększajcie waszą klientelę!

Możliwość rozszerzenia przedsiębiorstwa, zależy w pierwszym rzędzie od zdolności jego do dostarczania i odbierania towarów.

Im rozleglejszym jest teren działania przedsiębiorstwa, tem więcej klientów może ono obsłużyć, zwiększając tem samem odpowiednio swoje obroty i zyski.

Użycie koni do przewożenia towarów bardzo ogranicza teren działalności.

Potrzebny jest tani przewóz samochodowy, a pod tym względem Ford nie ma sobie równych.

Pół i jedno-tonnowe samochody ciężarowe Ford wyblły się na pierwsze miejsce pod względem niskiej ceny i taniości utrzymania

Odwiedźcie najbliższego upoważnionego przedstawiciela Forda, który z przyjemnością dostarczy wszelkich bliższych szczegółów, doradzi najodpowiedniejsze dla danego celu nadwozie i zademonstruje samochód.

Ford

UPOWAŻNIENI PRZEDSTAWICIELE W NASTĘPUJĄCYCH MIASTACH RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ I W. M. GDAŃSKA:

CHOJNICE, BYDGOSZCZ, BORYSLAW, BIELSKO, BRZEŚĆ n/Bugiem, GNIEZNO, GRUDZIĄDZ, INOWROCLAW, KATOWICE, KALISZ, KIELCE, KRAKÓW, KUTNO, LUBLIN, LWÓW, ŁÓDŹ, OLKUSZ, OSTRÓW (Wielkopolska), POZNAŃ, PŁOCK, PRZEMYŚL, RZESZÓW, RADOM, RÓWNE, SANOK, STANISŁAWÓW, STAROGARD, SOSNOWIEC, STRYJ, TORUŃ, TARNOPOL, TARNÓW, WARSZAWA, WŁOCŁAWEK, WILNO, WRZEŚNIA (Wielkopolska), GDAŃSK, NYTYCH.

P. 36.

Rewolucja ogarnia Azję i Afrykę.

Według telegramów ze źródeł angielskich i francuskich ruch niepodległościowy Druzów rozciąga się także na obszary angielskie. Arabowie urządzili strejk protestacyjny przeciwko oświadczeniu ministra angielskiego Balfoura o siedzibie żydowskiej w Palestynie.

W manifestie strejkowym Arabowie zwracają się przeciwko systemowi mandatów, żądając zupełnej niezależności Syrii i Palestyny. Przywódca powstańców arabskich Szallach ogłosił się szefem rządu tym-

czasowego, którego władza obejmuje obszary zajęte przez powstańców.

Daje się zauważyć dezercja Mahometan służących w oddziałach francuskich, którzy z bronią w ręku przechodzą do powstańców.

Nie dziw, że Anglja całą siłą pary wysuwa wszędzie na pierwszy plan sprawę pokoju. Przeciwnie w jej rozległych koloniach nurtuje prąd rewolucyjny.

Kronika miejscowa.

Chojnice, dnia 7 listopada 1925 r.

Dzisiaj: Wilibalda b. w.
Słońca wschód 7, 9 zachód 4.18
Księżycy wschód 9.46 zachód 1. 4

Jutro: 4 Koron. mm.
Słońca wschód 7.10 zachód 4.17.
Księżycy wschód 10.48 zachód 1.37

Pojutrze: Poświęc. bazyli. Lateran. w Rzymie.
Słońca wschód 7.12 zachód 4.15
Księżycy wschód 11.53 zachód 2. 4

— **Ks. prob. Makowski o „Tygodniu Akademika“.** Proboszcz chojnicki ks. Bolesław Makowski napisał o „Tygodniu Akademika“ co następuje: Tydzień Akademika? — Jakże to smutne, że nie ma innych łatwiejszych, pewniejszych, stałszych sposobów umożliwienia naszej młodzieży wyższego studjum. Ale znowu jakie krzepiące ten idealizm, ten hart niezłomny pomorskiego akademika.

Urodził się taki w chacie kaszubskiej lub kociwskiej, przegłodził przez czasy gimnazjalne, a teraz w Poznaniu lub Warszawie ślęczy nad książką w niedopalonej izdebce. Te parę złotych, ciężko zapracowanych, co ojciec dał na drogę, już poszły; bochen chleba i funt masła, co matka łąz kryjąc do kosza

włożyła, zjedzone. Co począć? — E, jakoś to będzie i „kuję“ dalej.

Czy nie warto go wesprzeć choćby ostatnim groszem?

— **Medale pamiątkowe ku czci Nieznanego Żołnierza.** W związku z uroczystością odsłonięcia pomnika Nieznanego Żołnierza w Warszawie, Mennica państwowa wybiła w bronzie medale pamiątkowe trzech wielkości, które sprzedawane są na rzecz komitetu budowy domu inwalidów wojennych po następujących cenach: medal mały 5 zł., medal większy w futerał 15 zł., (z dyplomem 100 zł.) i duże dwa pół-medale ściennie do wmurowywania w kościołach, urzędach i szkołach, zamiast licznie kładzionych płyt ku czci Nieznanego Żołnierza, 300 zł.

Nabywać i zamawiać medale można w Chojnicach w Polskim Banku Handlowym, Rynek Nr. 7, lub drogerji A. Wojnowskiego, Rynek Nr. 2, oraz w komitecie budowy domu inwalidów wojennych w Warszawie ul. Miodowa Nr. 19.

— **Wieczornica.** Przypominamy o mającej się odbyć wieczornicy w niedzielę dnia 8 bm. o godz. 8 wieczorem w sali p. Engla urząd. przez Konferencję Pań Sw. Wincentego a Paulo. W programie dużo urozmaiceń, z których na specjalne wyszczególnienie zasługuje balet, odtańczony podług melodji: Opowieści Hoffmana. Po ukończonym programie

dancing. Czysty zysk przeznacza się na Gwiazdke dla biednych miasta.

— **Z towarzystwa śpiewu „Lutnia“.** Jak już poruszono w jednym z poprzednich numerów „Dziennika Pomorskiego“ urządza tu. tow. śpiewu „Lutnia“ w niedzielę 15 bm. na sali p. Engla swój koncert jesienny. Zarząd tow. wychodząc z założenia, że muzykę i śpiew należy uprzystępnic jak najszerszym sferom naszego grodu ułożył program, w którego skład wchodzi wyłącznie kompozytorzy ludowi, akcentujący w swoich utworach tak wyraźnie nutę ludową. Więc będziemy mieć możność usłyszeć kilka z owych melodyjnych utworów, w które lud polski tak bogaty, już może znane nawet po części, ale zawsze na nowo porwijące pieśni jak np. „Bywaj dziewczę zdrowe“, „Przybyli ulani“, „Krakowiczek“ i wiele, wiele innych. Zresztą w najbliższych dniach ukaza się afisze ze szczegółowym programem. Spodziewać się należy, że udział ze strony publiczności będzie wielki, bo pełne i liczne próby „Lutni“ pozwalają rokować najlepsze nadzieje na spędzenie pięknego i harmonijnego wieczoru.

— **Szkoła Rolnicza w Chojnicach.** Rok szkolny rozpoczął się dnia 3. bm. uroczystem nabożeństwem, odprawionem przez ks. prob. Makowskiego w kościele parafjalnym.

Frekwencja uczniów jest bardzo liczna. Na kurs pierwszy zapisało się 39, na kurs drugi 31, czyli razem 70 uczniów. Dotychczas żadna szkoła rolnicza na Pomorzu nie miała tylu uczniów w ciągu jednego roku, co tutejsza. Uczniowie pochodzą przeważnie z powiatu chojnickiego, z innych powiatów jest bardzo nieznaczny odsetek.

Należy podkreślić fakt, że ludność rolnicza tutejszego powiatu ma zrozumienie dla oświaty rolniczej, i mimo trudnych warunków ekonomicznych, w jakich się obecnie znajduje, nie żałuje grosza, aby swym dzieciom dać wykształcenie fachowe.

Widać więc, że Szkoła Rolnicza w Chojnicach jest potrzebna i wprost konieczna i ma jaknajlepsze widoki powodzenia.

Natomiast sprawa odpowiedniejszego pomieszczenia szkoły staje się coraz bardziej palącą. Mimo bowiem najlepszych chęci Magistratu Chojnickiego, na obecny rok szkolny nie dało się ulokować szkoły tak, jak tego wymaga zakład naukowy. Sale szkolne są małe w stosunku do ilości uczniów, brak jest zupełny sali na zbiory i pomoce naukowe, a wreszcie brak internatu dla uczniów, w którymby uczniowie mogli mieszkać za opłatą faktycznych kosztów utrzymania. Gdyby był internat przy szkole, ilość uczącej się młodzieży możnaby łatwo zwiększyć, o czem można było się przekonać przy wpisach, gdzie dużo cofnęło się od wpisu, i to tylko z powodu zbyt wielkich kosztów utrzymania w mieście.

— **Z zawodów atletycznych.** Wczorajsze zawody atletyczne miały następujący wynik:

- 1) Petersen—Morton, zwyciężył Petersen w 18 min.
- 2) Roggenbaum—Bejnarowicz, zwyciężył Roggenbaum w 6 min.
- 3) Grikis—Michelson, w 25 min. bez rezultatu.
- 4) Lubusko—Saraki, boks angielski, zwyciężył Saraki.

Dzisiaj walczą następujące 4 pary:

- 1) Borowiak—Petersen,
- 2) Grikis—Roggenbaum,
- 3) Saraki—Bejnarowicz,
- 4) Morton—Michelson boks angielski o zakład 100 zł. postawiony ze strony Mortona.

Uwaga: W niedzielę dnia 8 bm. zawody odbędą się o godz. 5 ej po południu.

40 proc. czystego zysku na Ligę Obrony Powietrznej Państwa.

— **Targ tygodniowy z dnia 7 listopada.** Zadano następujące ceny: masło 2.80—3.00 zł funt, jajka 2.70—2.90 zł. mendel, wieprzowina 1—1.20 zł, skopowina i cielęcina 70 gr. za funt, wołowina 70—80 gr., mięso siekane 1.20 zł, świeża słonina —1.60 zł, wędzona słonina 1.90 zł, kój 120 zł, żywe gęsi 7—8 zł. za sztukę, kury 2.50—3.50 sztuk, kiełbasa krwawa i wątróbiana —1.00 zł., mięsna 1.40 zł., płatki 40-70 gr funt, mareny 80 gr, okonie 60—80 gr, szczupaki 110 gr, miętusy 1 zł., liny 1.20 zł węgorez 1.80 zł, indyki 8—10 zł. za sztukę, kaczk 2.80-3.50 zł. za szt., kartofle 3.00—0.00 zł ctr, drzewo 9—12 zł furka, prosięta 35—48 zł. za parę, żyto 8.50—9.00, owies 10—

— **Konfiskata tytoniu gdańskiego.** Dzisiaj o godz. 8 mej przychwyciła tutejsza kontrola skarbowa pewną podejrzaną kobietę, która przyjechała pociągiem z Czerska. Starła się ona zbiedz kontroli i przy placu Król. Jadwigi ukryła się za dom p. Heina, gdzie stawiła kontrolerom opór. Wkrótce jeden z urzędników zabrał jej koszyk, w którym znajdował się tytoń. Odstawiono ją do komisariatu policyjnego.

— **Podziękowanie.** Z okazji mej 35-cio letniej rocznicy służby zawodowej za wyrażone mi życzenia w „Dzienniku Pomorskim“ nr. 258, oraz moim szanownym przyjacielem i życzliwym składam najserdeczniejsze podziękowanie staropolskim zwyczajem „Bóg zapłać“.

Jan Czajkowski, naczelnik urzędu celnego Chojnice.

— **Ostre strzelanie.** Tow. Powst. i Wojaków urządza w niedzielę dnia 8 bm. ostre strzelanie na strzelnicy wojskowej w lasku miejskim. Wobec tego Tow. uprasza Szanowną Publiczność o nie podchodzenie do strzelnicy.

Trykotowe koszule, kaftany, kalesony, trykoty dla pań, dziecięce koszulki i majteczki — czysto wełniane, pół wełniane i kutnerowskie

!Nadzwyczaj gustowne i eleganckie damskie szycielkowe kaftanki, kamizelki, pończochy, skarpetki i rękawiczki.

Otrzymałem świeży transport Ludwik Rasch

Nakrycia stołowe, tyżki, noże, widelce plate-rowane, nikielowe i w hebanowej oprawie, nożyczki, szczyrki, brzytwy i nożyki do żyłek, maszyny do strzyżenia od $\frac{1}{10}$ do 5 mm.

— **Nowy dyrektor sądu okręgowego.** P. Prezydent Rzeczypospolitej zamianował sędziego sądu okręgowego w Starogardzie p. Józefa Buraczynskiego dyrektorem sądu okręgowego w Chojnicach.

— **Zguba.** W drodze z dworca kolejowego do młyna Groosa zgubiła pewna biedna kobieta z Czerska paczkę z różnymi rzeczami. Uczciwy znalazca zechce oddać paczkę w urządzie policyjnym.

— **Nieszczęśliwy wypadek.** W pobliżu składu mistrza rzeźnickiego p. Brockiego spadł pewien kołownik z roweru i odniósł znaczne rany na twarzy. Bezprzytomnego zaniesiono do mieszkania.

— **Polowanie.** Onegdaj odbyło się polowanie w lesie „Wolność”, którego dzierżawcą jest p. Szyszka. W polowaniu brało udział 13 strzelców zabijając 12 zajęcy. Królem polowania został p. Górecki z Ogorzeli.

— **Gawędy Ojca Bibuły z Chojnic** dla braku miejsca jesteśmy zniwoleni odłożyć do następnego numeru.

Kronika prowincjonalna.

— **Luboń, pow. chojnicki.** Uchwałą z d. 30. VII. br. zatwierdził Wydział Powiatowy uchwałę Rady gminnej dotyczącą normy stawki pobieranego w roku 1925 podatku od lokali, która wynosi 5 proc. faktycznego obecnego komornego lub wartości czynszowej.

— **Ciechocin, pow. chojnicki.** Uchwałą z dnia 30. VII. br. zatwierdził Wydział Powiatowy uchwałę Rady gminnej dotyczącą normy stawki pobieranego w roku 1925 podatku od lokali, która wynosi 5 proc. faktycznego obecnego komornego lub wartości czynszowej.

— **Brzeźno, pow. chojnicki.** Uchwałą z d. 30. VII. br. zatwierdził Wydział Powiatowy uchwałę Rady gminnej dotyczącą normy stawki pobieranego w roku 1925 podatku od lokali. Stawka wynosi 5 proc. faktycznego obecnego komornego lub wartości czynszowej.

— **Czyżkow, pow. chojnicki.** Uchwałą z dnia 30. VII. br. zatwierdził Wydział Powiatowy uchwałę Rady gminnej dotyczącą normy stawki pobieranego w roku 1925 podatku od lokali, która wynosi 5 proc. faktycznego obecnego komornego lub wartości czynszowej.

— **Konarzyny, pow. chojnicki.** Uchwałą z dnia 30. VII. br. zatwierdził Wydział Powiatowy uchwałę Rady gminnej, dotyczącą normy stawki pobieranego w roku 1925 podatku od lokali, która wynosi 5 proc. faktycznego obecnego komornego lub wartości czynszowej.

— **Lipnice, pow. chojnicki.** Uchwałą z dnia 30. VII. br. zatwierdził Wydział Powiatowy uchwałę Rady gminnej dotyczącą normy stawki pobieranego w roku 1925 podatku od lokali, która wynosi 5 proc. faktycznego obecnego komornego lub wartości czynszowej.

— **Brusy.** Dzisiejszej nocy dnia 6-go b. m. o godz. 12 i pół w nocy rozległ się alarm tutejszej ochotniczej straży pożarnej, która w krótkim czasie stanęła przy ul. Wielewskiej. Palić zaczęło się w pewnej ubikacji p. G. przy ul. Wielewskiej. Pożar zauważono na czas, tak, że w kilku minutach został stłumiony.

— **Starogard.** (Posiedz. Sejmiku Powiatowego). Na ostatnim w tych dniach odbytem posiedzeniu Sejmiku Powiatowego zatwierdzono budżet powiatowy na rok 1926, który jest o przeszło 100.000 mniejszy od budżetu na rok bieżący i wynosi po zniesieniu wydatków na cele inwestycyjne 488.081,50.

Uchwalono pobierać dodatki powiatowe do państwowego podatku gruntowego na rok 1926 w gminach wiejskich 60 proc., na obszarach dworskich 50 proc., a w mieście Starogardzie 20 proc. Uchwalono pobierać 1 proc. dodatku do państw. podatku dochodowego na rok 1926 Uchwalono pobierać dodatek powiatowy do państw. podatku przemysłowego na rok 1926. a) od obrotu 20 proc. b) od ceny świadczeń przemysłowych i kart rejestracyjnych 30 proc. Uchwalono zniżyć dodatek powiatowy do opłat od patentów na sprzedaż trunków na wioskach do 50 proc. Uchwalono pobierać na rok 1926 2 zł. od każdego psa.

Posiedzenie to było ostatnie w dotychczasowym składzie. W jego miejsce wstępuje Sejmik, obrany nowo w niedzielę 25 października rb.

Z dalszych stron.

Poznań. (Kradła w kościele). Niezamężna Marta Skrzypczak chodziła bardzo często do kościoła. Myliły się jednak, ktoby sądził, że Skrzypczakówna była niewiastą szczególnie nabożną. Uczęszczała ona do świątyni Pańskiej jedynie z złodziejskiej przebiegłości. Chyłak tam w pokorze swe czoło, podpatrywała pilnie, czy która z pobożnych niewiast, przystępujących do stołu Pańskiego, nie pozostawi w ławce swej torebki, chusteczki lub szalu; w danym wypadku zρέcznie przysuwała się, brała upatrzoną zdobycz i niepostrzeżenie wymykała się z kościoła. Zdarzyło się jednak, że ją na takim gorącym uczynku przyłapał

czujny zakrystjan. Fakt był oczywisty, a kradzieże w kościele zdarzyły się już częściej, to też oddano złodziejkę w ręce władzy. Izba Karne skazała Skrzypczakównę na 8 miesięcy więzienia.

— **Pruszków.** (Zbrodniczy zamach na pociąg.) Pełniący służbę obchodową pomiędzy stacjami Utrata a Pruszkowem dróżnik Paweł Skalski spostrzegł, że z szyn kolejowych na przestrzeni ćwierć kilometra jacyś nieznanymi sprawcy wykręcili 9 śrub łącznikowych, 24 zaś śruby zluźnili.

Zawiadomione o tem spostrzeżeniu władze kolejowe doprowadziły szyny kolejowe do porządku w chwili, gdy pociąg zbliżał się do zastawionej przez złoczyńców zasadzki.

Zarty.

W restauracji.

Gość, który dostał bardzo małą pieczeń: Kelnerze, podkreślić lampę, abym zobaczył pieczeń na talerzu!

Na targu

— Tyle żądać za prosiaka! Ależ kobieto wy nie macie sumienia!

— A co panusieczka chciała kupić — prosiaka, czy sumienie?

Zagadka.

— Co to jest dentysta?

— Jest to człowiek, który wrywa innym zęby aby miał co gryźć swojemi.

Mały dyplomata.

Czy mogę usiąść ci na kolanach, wuju?

— Nie, siadaj na ławce obok mnie!

— Nie mogę, ławka jest świeżo pomalowana

Ostatnie telegramy.

Walka z pijaństwem w Norwegji.

Według danych urzędowych, liczba wyroków sądowych za pijaństwo spadła w miastach Norwegji w ostatnim kwartale, natomiast wzrosła ilość kar za pijaństwo w okręgach wiejskich.

Rozruchy robotnicze w Kolonji.

Bezrobotni urządzili wielką manifestację przed kolońską giełdą pracy. Wezwana policja użyła przy rozpędzaniu tłumy szabel i poraniła kilkanaście osób.

Mianowanie gubernatora Rzymu.

Senator Cremonesi został mianowany gubernatorem Rzymu.

Zamiana kary śmierci.

Agencja Sowiecka donosi: Centralny komitet wykonawczy unii sowieckiej zamienił karę śmierci, na którą skazani zostali Niemcy Kindermann i Wolscht oraz Estończyk Dittman, na 10 lat więzienia zaliczeniem aresztu śledczego.

Koniec wojny w Marokku?

„Daily Express” donosi, że w najbliższych dniach podjęte będą rokowania pokojowe w Marokko. Tym razem gotów jest Abd-El-Krim wyciągnąć dłoń do zgody. Warunki jego zostały już przedłożone francuskiemu rezydentowi Steegowi. Abd-El-Krim oświadczył, że gotów jest przystąpić do rokowań pokojowych z Francją i Hiszpanją, mimo, że mocarstwa europejskie są zdania, że oferta rokowań równa się przyznaniu do klęski.

Wielka burza na Atlantyku.

Trzeci pod względem rozmiarów statek pasażerski „Berengarja” przybył do Southampton z wielogodzinnym opóźnieniem, gdyż przez dwa dni borykał się na Atlantyku z wichurą, przerzucającą przez niego fale o wysokości 50 stóp. Pasażerowie przeżyli ciężkie chwile, a 26 osób doznało nawet mniej lub więcej obrażeń.

Kiepski budżet angielski.

Sekretarz stanu dla Indji lord Birkenhead zaznaczył, że największe niebezpieczeństwo dla Anglii tkwi w tem, że naród angielski więcej zużywa niż wytwarza, wskutek czego bilans handlowy Anglii jest niepomysłny. Albo ograniczymy nasze wydatki — powiedział Birkenhead — albo utracimy równowagę budżetową.

Gotowość Grecji.

„Times” donosi z Aten: Grecki minister spraw zagranicznych zawiadomił sekretarza generalnego Ligi Narodów o gotowości Grecji przystąpienia do bałkańskiego paktu bezpieczeństwa, który powstałby według wzoru układów, zawartych w Locarno.

Zbiór buraków w Czechosłowacji.

Czeskie biuro prasowe donosi, że tegoroczny zbiór buraków jest o 2.75 milionów centnarów większy niż w roku zeszłym. Ogólna produkcja cukru w r. bieżącym wynosi 14.37 milionów centn.

Koniec strejku w Londynie.

Strejk pracowników towarzystwa Marconiego został dziś zlikwidowany. Dzielwięciu zwolnionych urzędników zostało ponownie przyjętych. Wszyscy pracownicy powrócili do zajęć.

Klęska socjalistów w Nowym Jorku.

Nowojorski sprawozdawca „Deily Mail” donosi, że podczas wyborów do rady miejskiej w Nowym Jorku nie został wybrany ani jeden socjalista.

Rewizja u Gorkiego.

Prasa socjalistyczna donosi z Rzymu, że przed kilku dniami dokonana została rewizja w willi Gorkiego w Sorrento. Gorkij za pośrednictwem ambasady sowieckiej wystosował protest do Mussoliniego.

Dobry zbiór buraków na Węgrzech.

Zbiór buraków na Węgrzech wynosi 16 milj. centnarów, co daje nadzieję otrzymania 2.2 milionów centnarów cukru. W tym roku Węgry będą mogły dostarczyć na rynek światowy 12 do 14.000 wagonów cukru.

Wzrost kosztów utrzymania w Warszawie

Komisja do badania zmian kosztów utrzymania na posiedzeniu w dniu 8 listopada 1925 r. ustaliła, że koszty utrzymania w m. Warszawie w m. październiku w porównaniu z miesiącem wrześniem wzrosły o 2,43 proc.

Wzrost liczby bezrobotnych w Gdańsku.

Liczba bezrobotnych w Gdańsku wzrosła, jak donosi „Dauzger Volksstimme”, w ostatnich dniach października do 9.710.

Nowy burmistrz Nowego Jorku.

Podczas wyborów miejskich burmistrzem Nowego Jorku został wybrany kandydat demokratyczny, James Walker.

Lot Genua—Buenos—Aires.

Lotnik Casagrande rozpoczął lot Genua—Buenos—Aires na hydroplanie.

Ruch w Towarzystwach.

Chojnice. Wszystkie położne (akuszerki) pow. prosimy o przybycie we wtorek, dnia 10. 11. 1925 r. o godz. 10 przed poł do Pow. Kasy Chorych, celem umowy o zaległe składki miesięczne. Zarząd: Rozkwitalska, sekretarka. Nieborowska, przewod.

Chojnice. Miesięczne zebranie członków koła P.Z.K. Chojnice odbędzie się dnia 7. XI. 25 r. w lokalu pana Jażdzewskiego o godz. 19. O liczny udział wszystkich wolnych od służby uprasza Zarząd.

Duża Kłodawa. Zebranie Tow. Powst. i Woj. odbędzie się w niedzielę 8 bm. o godz. 4 po poł. w lokalu p. Narlocha. Potem o godz. 6 tej rozpoczyna się zabawa jesienna Towarzystwa. Czysty zysk przeznaczą się na Ligę Obrony Powietrznej Państwa. Wszystkich druhów jako i gości zaprasza Zarząd.

Chojnice. Z okazji rocznicy Tow. Pań św. Wincentego a Paulo odbędzie się w sobotę, dnia 7-go listopada o godzinie 8 i pół msza św. w kościele parafjalnym. O liczny udział uprasza Zarząd.

Chojnice. Zebranie Tow. Zgody odbędzie się w niedzielę dnia 8 listopada o godz. 4 po poł. w lokalu p. Czarneckiego przy ul. Dworcowej 45. O liczny udział członków prosi Zarząd.

Chojnice. Związek Urzędników Kolejowych, koło Chojnice. W czwartek, dnia 12. listopada br., o godz. 19-tej (7) zebranie w lokalu p. Jażdzewskiego. Z powodu bardzo ważnych spraw przybycie członków wolnych od służby pożądane. Zarząd.

Chojnice. Zbiórka Tow. Powst. i Wojaków w niedzielę dnia 9 bm. o godz. 6.30 i 13.00 celem wzmarszu do ostrego strzelania.

Wszyscy druhowie winni się stawić.

Komendant.

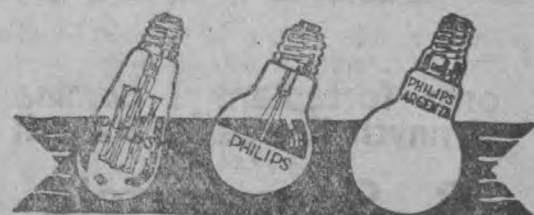
Chojnice. Walne zebranie Zeńskiej Konferencji św. Wincentego a Paulo odbędzie się w środę, dnia 11-go listopada o godz. 5-tej po południu w klasztorze. O liczny udział uprasza Zarząd.

Koniec części redakcyjnej.

Redaktor naczelny: Leon Formański.

Redaktor odpowiedzialny: Stefan Tobolski.

Drukiem i nakładem drukarni „Dziennika Pomorskiego” w Chojnicach.

Lepszego światła chcesz?
Żarówki „Philips” bierz!

Tow. Hod. Drobiu Wystawa drobiu

w Chojnicach od 12 do 14. XII. w Hotelu Engla

Zgłoszenia eksponatów do 3. 12. 25. u prezesa Pana Steinhilbera Dworcowa 64.

Przetarg przymusowy wyznaczony na 9. listopada br. na obszarze dworskim w Cysewie nie odbędzie się,

co niniejszem odwołuje

Trzciniński woźny, Karsln.

Przyjmuję znowu osobiście od 9 do 1 i od 3 do 6.

Stachurski,
lekarz—dentysta.

Plac Jerzego 4. Plac Jerzego 4.

Literacko-dramat. Tow. Chojnice

urządza

w wtorek dnia 10 listopada br. wiecz o godz. 8 na sali p. Engla

wieczorek

pieśni i występów deklamacyjnych

w rocznicę urodzin Fryderyka Schillera.

Wykład wygłosi pani Eryka Solms, — Berlin.

Ceny miejsc:

1 miejsce 2 zł. II miejsce 1,25 zł stojące 0,75 włącznie podatek.

Bilety można poprzednio nabyć u p. Weilandta ul. Człuchowska i wieczorem przy kasie.

Garbarz zawodowy

wykonuje prace wszelkiego rodzaju skór, przyjmuje

skóry do garbowania

po najniższych cenach.

Skóry gotowe stale na sprzedaż.

J. Friedenberger

CZERSK, wybud pod Tucholę.

PIANINA

pierwszorzędnej jakości z długoletnią gwarancją z własnej fabryki

oraz fortepiany i pianina słynnych firm zagranicznych poleca

B. Sommerfeld

Fabryka i hurtownia fortepianów w Bydgoszczy

tylko ul. Sniadeckich 56

tel. 883

zał. 1905 r.

KINO NOWOŚCI

W sobotę i niedzielę,
o godz. 4 i 8-tej o 4, 6, 8 mej.

Najpotężniejsze arcydzieło sztuki filmowej!
Najcudowniejsza baśń antyczna, „Iliada“ wedg. Homera!

HELENA

Upadek Troi

Dzieje najpiękniejszej kobiety, która zaważyła na losach państwa, o którą walczyły narody, dla której runęły mury Troji.

2 serje!

12 aktów.

Film miljardowy, gigantyczny rozmach wystawy!

W rolach głównych:

Nanca Ralf * Adela Sanorok * Ada Darclea
Włodzimierz Gajdarow

(znany z obrazu „Hrabina Paryża“)

Albert Steinrűch, Albert Bassermann,
Carl de Vogt.

Helena jest wytworem trzyletniej pracy geniuszu!

Przedstawienie dla szkół co dzień o g. 4.

serja w poniedziałek i wtorek o godz. 4 i 8.

Z dniem 1 listopada br. otworzyłem

kancelarię adwokacką

w Chojnicach

przy ul. Młyńskiej naprzeciw sądu.

Dr. Grzęski
adwokat.

NAJLEPSZY PROSZEK DO PRANIA
NADAJE BIELIŹNIE ŚNIEŻNĄ BIAŁOŚĆ
J.M. WENDISCH SUKC. S.A. TORUŃ

Ogłaszajcie
w Dzienniku Pomorskim.

Centra

Baterie
gwarantowanej jakości

FABRYKA
ELEMENTÓW BATERYJ

D. Tomaszewski, Ska
Poznań, Fe Ratajczaka 36

Baczność!

Zaziębłeś się,
Masz katar.
Dla czego?
Ponieważ nie nacierasz
obuwia

„Panterem“

który nie przepuszcza wilgoci
Kup natychmiast
w drogerji p. Zaka,
w drogerji p. Wojnowskiego,
skład kol. Warsińskiego,
lub skł. skór Łędkowskiego
w Chojnicach
płyn pod nazwą „Panter“
i natrzyj obuwie a ochronisz
się przed chorobami.
Prócz tego oszczędzisz
rocznie 5 par zółwek.

Spichlerz

nadający się do każdego
przedsiębiorstwa,
przytem wolne mieszkanie
do wydzierżawienia.

Oferty piśmiennie naj-
później do dnia 12. 11. 25.
do eksp. nin. pisma. 2488

Restauracja leśna
Krause

Wilhelminka
w niedzielę

świeże pączki

Hotel Prieb
dzisiaj wieczorem

flaki

Ideąłem wszystkich
pań

jest delikatna cera, świeży, młody
wygląd, biała i miękka skóra.
Ażeby te zalety osiągnąć trzeba
się myć tylko mydłem liliowo-
mlecznym „Ergasta“.

Cena 75 groszy. Zważać na
nazwę „Ergasta“ gdyż są bez-
wartościowe naśladownictwa. 28

Do nabycia **w Brusach**
A. Kiedrowski, Skład Kolon.
Jan Pański, Skład kolonjalny
w Chojnicach
Kazimierz Żak, Drogerja.

Korepetycyj

w zakresie przedmiotów
gimnazjalnych (specjalnie
matematyki) udziela rutyno-
wany student.

Łaskawe zgłoszenia apra-
sza się pod nr. 2480 skła-
dać w eksp. nin. pisma.

Starszy żonaty człowiek
poszukuje

posady szofera
dotychczas prowadził własne
auto. Łaskawe zgłoszenia
przyjmuje

F. Mliczek, Czersk
ul. St. Urzędu 4.

Tania kuchnia

smacznie obficie i tanio
obiad 0,80 zł,
kolacja 0,70 zł
Dworcowa 60 i p.

Poszukuje się kupna lub
dzierżawy

ogrodu
Człuchowska 19.

Porządna
dziewczyzna

poszukuje od 15. XI.

posady
do prac domowych u lep-
szych państwa. Kto, wskaże
eksp. nin. pisma. 2470

Albin
Najlepsze pasta
do obuwia